

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА МАРКЕТИНГУ
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

» *зробив* 20 19 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСИ

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Фінанси і кредит»

(назва освітньої програми)

освітній ступінь бакалавр

(назва освітнього ступеня)

форма навчання денна

(денна, заочна, вечірня)

розробник Чимшит Сергій Іванович

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Фінанси» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Має статус нормативної компоненти циклу професійної підготовки.

Навчальна дисципліна «Фінанси» є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в фінансовій сфері. Викладання даної дисципліни впливає з необхідності більш доцільних знань як формуються, розподіляються і використовуються фонди необхідні для виконання функцій і завдань держави і здійснення розширеного відтворювального процесу і яким чином відбувається управління витрачанням і надходженням дефіцитних грошових ресурсів протягом певного періоду часу.

Фінансові відносини, що виникають на різних рівнях економічної системи між державою, юридичними та фізичними особами необхідні для формування, розподілу і використанню централізованих та децентралізованих грошових фондів необхідних для вирішення відтворювальних та соціально-економічних проблем в цілях розвитку держави.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр		
			V	VI	VII
Всього годин за навчальним планом, з них:	315	10,5	135	120	60
Аудиторні заняття, у т.ч:	134		60	52	22
лекції	76		30	30	16
лабораторні роботи					
практичні заняття	58		30	22	6
Самостійна робота, у т.ч:	181		75	68	38
підготовка до аудиторних занять	32		10	20	2
підготовка до контрольних заходів	32		10	20	2
виконання курсової роботи	15	0,5	15		
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	42		10	28	4
підготовка до екзамену	60	2	30		30
Форма підсумкового контролю			Екзамен	Залік	Екзамен

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – надання фундаментальних знань з функціонування фінансів та їх впливу на соціально-економічний розвиток суспільства, розширення та поглиблення теоретичних знань студентів про фінансову систему держави, порядок формування та використання фондів фінансових ресурсів, які забезпечують функціонування кожної окремої її складової. Формування базових знань з теорії фінансів, засвоєння закономірностей їх функціонування на макро- і мікрорівнях як теоретичної основи фінансової політики і розвитку фінансової системи.

Завдання дисципліни: вивчення дисципліни «Фінанси» полягають у: – вивченні історичних процесів зародження, становлення та розвитку фінансових відносин в Україні та окремих зарубіжних держав; – засвоєнні суті та механізму функціонування фінансів, їх функцій; – розкритті теоретичних основ державних, корпоративних і міжнародних фінансів; – засвоєнні засад функціонування фінансової системи держави; – формуванні у студентів теоретичної і методологічної бази, необхідної для наступного оволодіння практикою використання фінансових інструментів; – розумінні закономірностей у сфері фінансових відносин держави, господарюючих суб'єктів та населення, розкриття можливостей використання цих закономірностей у практиці фінансової роботи.

Пререквізити дисципліни: «Політична економія», «Національна економіка», «Мікроекономіка», «Статистика», «Гроші та кредит», «Регіональна економіка», «Основи бізнесу», «Бухгалтерський облік», «Страховання».

Постреквізити дисципліни: «Банківська система», «Соціальне страхування», «Фінанси підприємства», «Місцеві фінанси», «Контролінг», «Інвестування», «Бюджетна система», «Фінансовий ринок».

Компетентності:

Інтегральна компетентність:

здатність до пошуку та вирішення проблем в сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень, аналізу, розробки та впровадження інновацій.

Загальні компетентності:

ЗК1 - здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами;

ЗК2 - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК5 - навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

ЗК6 - здатність самостійного проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК7-здатність отримувати сучасні знання з фаху та суміжних сфер;

ЗК8 - здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.;

ЗК9 - здатність до самоаналізу;

ЗК12 - вміння працювати самостійно.

Спеціальні компетентності:

СК1 -. розуміння концептуальних основ економічної теорії на макро- та мікрорівні, загальної теорії фінансів;

СК2 - розуміння принципів формування та функціонування сучасних фінансових систем;

СК5 - вміння використовувати знання законодавства у сфері фінансів;

СК8 - вміння застосовувати функцію контролю у сфері фінансів, банківської справи та страхування;

СК11здатність до постійного підвищення професійної підготовки.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

РН2 - знати теоретичні основи та фундаментальні принципи фінансової науки;

РН3 - досліджувати особливості функціонування та тенденції розвитку сучасних фінансових системи;

РН4 - розуміти механізм функціонування всіх елементів фінансової системи;

РН19 - мати навички самостійної роботи та відкритість до нових професійних знань;

РН20 - мати навички працювати в команді

Методи навчання: словесні, наочні та практичні.

Форми навчання: індивідуальні, групові, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
V семестр					
Змістовий модуль 1. Сутність фінансів. Загальнодержавні фінанси					
Тема 1. Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів	6	2	2		2
Тема 2. Генезис і еволюція фінансів	12	4	4		4
Тема 3. Становлення та розвиток фінансової науки	12	4	4		4
Тема 4. Фінансове право і фінансова політика	12	4	4		4
Тема 5. Податки. Податкова система	12	4	4		4
Тема 6. Бюджет. Бюджетна система	12	4	4		4
Тема 7. Бюджетний дефіцит	12	4	4		4
Тема 8. Державний кредит	12	4	4		4
Разом за змістовим модулем 1	90	30	30		30
Змістовий модуль 2. Курсова робота					
Виконання курсової роботи:					
- збір та обробка даних	5				5
- написання розділі курсової роботи	8				8

- підготовка до захисту	2				2
Разом за змістовим модулем 2	15				15
Підготовка до екзамену	30				30
VI семестр					
Змістовий модуль 3. Фінанси суб'єктів господарювання					
Тема 9. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання	16	4	2		10
Тема 10. Соціальні позабюджетні фонди	14	4	2		8
Тема 11. Фінанси суб'єктів господарювання	14	4	2		8
Тема 12. Фінанси домогосподарств	16	4	4		8
Тема 13. Страхування. Страховий ринок	18	4	4		10
Тема 14. Фінансовий ринок	22	6	4		12
Тема 15. Фінансовий менеджмент	20	4	4		12
Разом за змістовим модулем 3	120	30	22		68
VII семестр					
Змістовий модуль 4. Міжнародні фінанси					
Тема 16. Фінансова безпека держави	6	4			2
Тема 17. Міжнародні фінанси	8	4	2		2
Тема 18. Фінанси країн з розвинутою ринковою економікою	8	4	2		2
Тема 19. Фінанси Європейського Союзу	8	4	2		2
Разом за змістовим модулем 4	30	16	6		8
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	315	76	58		181

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ занять	Тема занять	Кількість годин
V семестр		
1	Тема 1. Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів	2
2,3	Тема 2. Генезис і еволюція фінансів	4
4,5	Тема 3. Становлення та розвиток фінансової науки	4
6,7	Тема 4. Фінансове право і фінансова політика	4
8,9	Тема 5. Податки. Податкова система	4
10,11	Тема 6. Бюджет. Бюджетна система	4
12,13	Тема 7. Бюджетний дефіцит	4
14,15	Тема 8. Державний кредит	4
VI семестр		
16,17	Тема 9. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання	4
18,19	Тема 10. Соціальні позабюджетні фонди	4
20,21	Тема 11. Фінанси суб'єктів господарювання	4
22,23	Тема 12. Фінанси домогосподарств	4
24,25	Тема 13. Страхування. Страховий ринок	4
26,27,28	Тема 14. Фінансовий ринок	6
29,30	Тема 15. Фінансовий менеджмент	4
VII семестр		
31,32	Тема 16. Фінансова безпека держави	4

33, 34	Тема 17. Міжнародні фінанси	4
35, 36	Тема 18. Фінанси країн з розвинутою ринковою економікою	4
37, 38	Тема 19. Фінанси Європейського Союзу	4
	Всього	76

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
V семестр		
1	Тема 1. Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів	2
2,3	Тема 2. Генезис і еволюція фінансів	4
4,5	Тема 3. Становлення та розвиток фінансової науки	4
6,7	Тема 4. Фінансове право і фінансова політика	4
8,9	Тема 5. Податки. Податкова система	4
10,11	Тема 6. Бюджет. Бюджетна система	4
12,13	Тема 7. Бюджетний дефіцит	4
14,15	Тема 8. Державний кредит	4
VI семестр		
16	Тема 9. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання	2
17	Тема 10. Соціальні позабюджетні фонди	2
18	Тема 11. Фінанси суб'єктів господарювання	2
19,20	Тема 12. Фінанси домогосподарств	4
21,22	Тема 13. Страхування. Страховий ринок	4
23,24	Тема 14. Фінансовий ринок	4
25, 26	Тема 15. Фінансовий менеджмент	4
VII семестр		
27	Тема 17. Міжнародні фінанси	2
28	Тема 18. Фінанси країн з розвинутою ринковою економікою	2
29	Тема 19. Фінанси Європейського Союзу	2
	Всього	58

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Навчальним планом лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	підготовка до аудиторних занять	32
2	підготовка до контрольних заходів	32
3	виконання курсової роботи:	15
	збір та обробка даних	5
	написання розділів курсової роботи	8
	підготовка до захисту	2
4	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	42

	1. Сутність і відмінні ознаки фінансів.	2
	2. Етапи еволюції фінансів.	2
	4. Еволюція фінансової науки.	3
	6. Бюджетний процес.	3
	8. Джерела погашення бюджетного дефіциту.	5
	9. Місцеві фінанси в економічній системі держави	6
	10. Призначення і роль державних позабюджетних фондів.	5
	11. Особливості фінансів некомерційних підприємств	6
	12. Склад фінансів домогосподарств.	6
	14. Фінансова безпека держави	2
	16. Міжнародний фінансовий ринок	2
5	підготовка до екзамену	60
	Всього годин	181

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методом контролю засвоєння студентом матеріалу з дисципліни «Фінанси» є усний та письмовий контроль.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

V семестр

Змістовий модуль 1. Сутність фінансів. Загальнодержавні фінанси.

Оцінка за змістовий модуль 1 визначається як середньоарифметична сума балів, що отримані за роботу на кожному практичному занятті. Бали за заняття розподіляються так:

Бали	Критерії оцінки роботи на практичному занятті
100-90	Студент глибоко та всебічно розкриває зміст питання, яке обговорюється, з використанням матеріалів, які він самостійно опрацював і показує вміння: формулювати висновки та узагальнення за питанням; аргументовано та логічно викладає матеріал. Додатково підготував та презентував доповідь на тему заняття. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом. Зроблені аргументовані висновки.
89-82	Студент розкриває зміст питання, яке обговорюється; робить узагальнення та висновки; логічно викладає свої знання, але недостатньо використовує матеріали додаткової літератури та допускає окремі неточності при відповіді. Має навички розв'язання конкретних практичних завдань. Успішно виконав передбачені планом заняття завдання без істотних зауважень. Орієнтується у сучасних тенденціях розвитку.
81-75	Студент розкриває зміст питання, яке обговорюється; але не робить узагальнення та висновки, недостатньо використовує матеріали додаткової літератури та допускає окремі неточності при відповіді. Виконує практичні завдання в межах програмних вимог, але допускається помилок (але не більш ніж 2 в одному завданні).
74-64	Студент поверхнево розкриває зміст питання, яке обговорюється, відтворюючи тільки матеріали подані на лекції; не робить узагальнення та висновки, допускає суттєві неточності при відповіді. Студент не вміє вирішувати передбачені програмою практичні завдання або допускає принципові помилки (більш ніж 2

	в одному завданні) у їх виконанні.
63-60	Студент знає тільки термінологію з теми заняття. Практичні завдання передбачені програмою не вмє вирішувати, але намагається. Веде повний конспект лекцій та практичних занять.
59-35	Студент зовсім не орієнтується у питаннях які обговорюються та вирішуються на занятті, але при цьому має повний конспект лекцій та практичних занять.
34-1	Студент зовсім не орієнтується у питаннях які обговорюються та вирішуються на занятті, при цьому не має конспекту лекцій та практичних занять.

До екзамену допускаються студенти, які отримали за змістовий модуль 1 не менш ніж 60 балів.

Екзамен здійснюється шляхом оцінювання відповіді студента за 100-бальною шкалою і визначається як сума балів за відповідь на 1 теоретичне питання та розв'язання задачі.

Змістовий модуль 2. Курсова робота

Максимальна оцінка за виконання курсової роботи – 100 балів.

Критерії оцінювання курсової роботи

Оцінювання рівня виконання, презентації та захисту курсової роботи передбачає наступне:

- 1) попереднє оцінювання якості курсової роботи науковим керівником – 0-60 балів;
- 2) оцінювання захисту курсової роботи – 0-40 балів.

Критерії оцінювання курсової роботи наведені в таблиці

Параметри оцінювання	Діапазон оцінки, балів	Критерії оцінювання за бальною шкалою
Оцінювання якості курсової роботи	0 - 60	
1. Відповідність змісту курсової роботи темі та затвердженому плану	0-10	0 – зміст жодного з параграфів курсової роботи не відповідає затвердженому плану 1-5 – зміст декількох параграфів курсової роботи відповідає затвердженому плану 6-10 – зміст усіх параграфів курсової роботи відповідає затвердженому плану
2. Ступінь розкриття теоретичних аспектів проблеми, обраної для дослідження, та коректність використання понятійного апарату	0-10	0 – понятійний апарат не сформовано; теоретичні аспекти проблеми не розкриті 1-5 – понятійний апарат сформовано частково, теоретичні аспекти проблеми розкриті частково 6-10 – понятійний апарат сформовано, теоретичні аспекти проблеми розкриті в повному обсязі
3. Наявність критичних співставлень та узагальнень різних точок зору та підходів до постановки та розв'язання проблеми	0-10	0 – критичні співставлення та узагальнення відсутні 1-5 – критичні співставлення наявні, але узагальнення відсутні або некоректні 6-10 – критичні співставлення наявні та супроводжені коректними узагальненнями
4. Ступінь використання фактологічного матеріалу; висвітлення особливостей прояву та розв'язання	0-10	0 – фактологічний матеріал не використаний 1-5 – залучений фактологічний матеріал, особливості прояву та розв'язання проблеми на вітчизняних підприємствах не висвітлені 6-10 – залучений фактологічний матеріал, досвід вітчизняних

досліджуваної проблеми у практиці вітчизняних підприємств		підприємств висвітлений
5. Обсяг та адекватність використаних при написанні роботи першоджерел та дотримання етики посилань	0-10	0 – залучені матеріали лише навчальних підручників та посібників (до 10 джерел), етика посилань не дотримана 1-5 – залучені матеріали навчальних підручників та посібників, монографій, періодичних видань (11-15 джерел), етика посилань дотримана частково 6-10 – залучені матеріали навчальних підручників та посібників, монографій, статистичних збірників та довідників, періодичних видань та мережі Internet (більше 20 джерел), етика посилань дотримана
6. Відповідність оформлення курсової роботи встановленим вимогам	0-10	0 – текст курсової роботи оформлено з суттєвими порушеннями встановлених вимог 1-5 - текст курсової роботи оформлено з незначними порушеннями встановлених вимог 6-10 - текст курсової роботи оформлено у відповідності до встановлених вимог
Оцінювання захисту курсової роботи	0 – 40	
1. Вміння чітко та стисло викласти основні результати дослідження	0-20	0 – студент неспроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження 1-10 – студент непорядковано викладає основні результати дослідження 20 – студент спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження
2. Повнота, глибина, обґрунтованість відповідей на питання	0-20	0 – студент неспроможний надати відповіді на поставлені питання 1-10 – студент надає неповні або необґрунтовані відповіді на поставлені питання 11-20 – студент надає повні, глибокі, обґрунтовані відповіді на поставлені питання

Підсумкова оцінка з дисципліни в V семестрі визначається як середньоарифметична між оцінкою за результатами змістового модуля 1 та екзаменаційною оцінкою.

VI семестр

Змістовий модуль 3. Фінанси суб'єктів господарювання.

Критерії оцінювання змістового модуля 3

Вид роботи	Бали
Практичні заняття	40
Тестове завдання	60
Всього балів	100

За роботу на практичному занятті студент отримає бали, які наведені в таблиці:

Таблиця

Тема практичного заняття	Бали відповідно до оцінки		
	«5»	«4»	«3»
1. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання	5	3	2

2. Соціальні позабюджетні фонди	5	3	2
3. Фінанси суб'єктів господарювання	6	4	2
4. Фінанси домогосподарств	6	4	2
5. Страхування. Страховий ринок	6	4	2
6. Фінансовий ринок	6	4	2
7. Фінансовий менеджмент	6	4	2
Усього балів	40	26	14

Для того щоб отримати «5» студент повинен опрацювати лекційний матеріал, розділи програми, які не викладаються на лекціях, самостійно відповідати на тести та вміти розв'язати задачу за темою практичного заняття, також студент повинен знати основні поняття щодо теми лекції.

Якщо студент відповідає на тести, розв'язує задачу але є помилки, дає відповіді відносно термінології за темою лекції - він отримує «4».

Якщо студент опрацював тільки лекційний матеріал, але його відповідь містить помилки, він плутається у термінології, відповів на тести, розв'язав задачу, але є помилки, то максимальна оцінка за таку роботу – «3».

Тестове завдання містить 20 тестових завдань. За кожну правильну відповідь студент одержує 3 бали, якщо відповідь не правильна – 0 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни в VI семестрі визначається за результатами змістового модуля 3 (результатами роботи на практичних заняттях та тестування).

VII семестр

Змістовий модуль 4. Міжнародні фінанси.

Оцінка за змістовий модуль 4 визначається аналогічною схемою змістового модуля 1.

До екзамену допускаються студенти, які отримали за змістовий модуль 1 не менш ніж 60 балів.

Екзамен здійснюється шляхом оцінювання відповіді студента за 100-бальною шкалою і визначається як сума балів за відповідь на 1 теоретичне питання та розв'язання задачі.

Критерії оцінки відповіді на екзаменаційний білет

Бали	Критерії
Теоретичне питання	
60-50	виставляється, якщо студент дає повну відповідь на запитання білету і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, знання відповідної літератури, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з даної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, робити самостійні узагальнення й висновки.
49-40	виставляється за умови дотримання таких вимог: питання висвітлені повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на відповідне законодавство та літературні джерела, висвітлення питань завершене висновками, студент виявив уміння аналізувати факти й події. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення студента до фактів і подій.
39-30	виставляється в тому разі, коли студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, законодавства та навчальної

	літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки й розв'язувати задачі, але при цьому допускає незначних помилок.
29-20	виставляється в разі, коли студент дає неповні відповіді на запитання, припускається не грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу, та самостійно виправляє їх.
19-10	виставляється в разі, коли студент дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу, але самостійно виправляє їх.
9-5	виставляється в разі, коли студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення, виявлене невміння розв'язувати навчальні задачі.
4-1	виставляється в разі, коли студент не відповів на питання чи виявив відсутність розуміння основ дисципліни.
Практичне завдання (задача)	
40-35	правильне розв'язання задачі
34-30	правильне розв'язання задачі за наявності 1 не грубої арифметичної помилки, або неповного висновку
29-20	правильна методика розв'язання задачі за наявності арифметичних помилок (1-2) або неповного висновку
19-10	наявність грубих помилок (більше 2 помилок) при розв'язанні задачі та неповного висновку
9-1	студент знає формули, але виявив відсутність розуміння методики розв'язання задачі, відсутні висновки

Підсумкова оцінка з дисципліни в VII семестрі визначається як середньоарифметична між оцінкою за результатами змістового модуля 4 та екзаменаційною оцінкою.

Порядок зарахування пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять відбувається шляхом самостійного опанування студентами навчального матеріалу з наступною перевіркою отриманих знань під час консультацій викладачів: усного опитування за темою пропущеної лекції та розв'язування практичного завдання за темою пропущеного практичного заняття.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бланкарт, Шарль. Державні фінанси в умовах демократії: Вступ до фінансової науки : Пер. з нім. / Шарль Бланкарт. - К. : Либідь, 2000. - 654 с.
2. Боринець, С. Я. Міжнародні фінанси : підручник / С. Я. Боринець. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К. : Знання, 2006. - 494 с.
3. Бойцун, Н. Є. Міжнародні фінанси : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / Н. Є. Бойцун, Н. В. Стукало. - 2-ге вид. - К. : Професіонал, 2005. - 336 с.
4. Василик, О. Д. Державні фінанси України : Підручник для студ. екон. спец. вищ. навч. закладів / О. Д. Василик, К. В. Павлюк. - К. : НІОС, 2002. - 608 с.
5. Василик, О. Д. Теорія фінансів : підручник для студ. екон. спец. вищ. закладів освіти / О. Д. Василик. - К. : НІОС, 2000. - 416 с.
6. Кириленко, О. П. Місцеві фінанси : Навчальний посібник / О. П. Кириленко. - Тернопіль : Астон, 2004. - 192 с.
7. Міжнародні фінанси : підручник для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. / О. І. Рогач [та ін.] ; ред. О. І. Рогач. - К. : Либідь, 2003. - 784 с.

8. Міжнародні фінанси в питаннях та відповідях : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, К. І. Ржепішевського. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К. : ЦУЛ, 2003. - 294 с.
9. Романенко, О. Р. Фінанси : Підручник / О.Р. Романенко . - 2-ге вид., стер. - К. : Центр навч. л-ри, 2004. - 312 с.
10. Рязанова, Н. С. Міжнародні фінанси : навч.-метод. посібник для самот. вивч. дисц. / Н. С. Рязанова. - К. : КНЕУ, 2001. - 119 с.
11. Стеців, Л. П. Фінанси : навч. посібник / Л. П. Стеців, О. І. Копилюк. - К. : Знання, 2007. - 235 с.
12. Тянь, Р. Б. Финансы : учеб. пособие / Р. Б. Тянь, О. Б. Ватченко. - Д. : Пороги, 2004. - 252 с.
13. Фещенко, Л. В. Фінанси : Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Л.В. Фещенко, Н.В. Проноза, Л.О. Меренкова. - Х. : ІНЖЕК, 2003. - 212 с.
14. Фінанси (теоретичні основи) : Підручник для студ. вищ. навч. закладів / М.В. Грідчина, В.Б. Захожай, Л.Л. Осіпчук та ін.; Під кер-вом і за наук. ред. М.В. Грідчиної, В.Б. Захожая. - К. : МАУП, 2002. - 280 с.
15. Финансы, денежное обращение и кредит : учебник / Под ред. В.К. Сенчагова, А.И. Архипова. - 2-е изд., перераб. и доп. - М. : Проспект, 2004. - 720 с.
16. Финансы: Сборник комплексных задач, тестов и ситуаций : Учеб.пособ / Под ред. А.П. Вожжова. - 2-е изд., испр. и доп. - К. : Знання, 2005. - 269 с.
17. Фінансова діяльність підприємства: підручник для студ. вищ. навч. закл. зі спец. «Фінанси», «Банківська справа», «Облік і аудит» / О. М. Бандурка [та ін.]. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К. : Либідь, 2003.- 384 с.
18. Фінанси: курс для фінансистів. Підручник / За ред. д.е.н., проф. Буряка П.Ю., д.е.н., проф. Вихор О.Б. – К.: «Хай-Тек Прес», 2010. – 528 с.
19. Фінанси для фінансистів: підручник / О.А.Шеремет, І.В.Дем'яненко, К.В. Багацька [та ін.] за заг. ред. Т.А. Говорушко. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 612 с.
20. Теорія фінансів: Підручник / Юхименко П.І., Федосов В.М., Лазебник Л.Л. та ін. За ред. проф. В.М. Федосова, С.І.Юрія. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 576 с.

Допоміжна

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Бюджетний кодекс України // Відомості Верховної Ради. – 2001.-№37-38. – Ст. 189.
3. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI // Голос України. – 2010. – № 229–230. – Ст. 112.
4. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18; 19-20; 21–22. – Ст. 144.
5. Закони України Про Державний бюджет України.
6. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» // Урядовий кур'єр. – 2000. – 26 квіт.
7. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні». 30 жовтня 1996 р. №448/96 – ВР.
8. Азаренкова Г.М., Борисенко І.І. Фінанси: практикум. — К. :Знання, 2008. – 279с.
9. Азаров М.Я., Ярошенко Ф. О., Єфіменко Т. І., Андрущенко В. Л., Бабіч Н. М. Державна фінансова політика та прогнозування доходів бюджету / Науково- дослідний фінансовий ін-т при Міністерстві фінансів України / М.Я. Азаров (голова ред. кол.). — К. : НДФІ, 2004. — 712с.

10. Артус М.М. Фінанси: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Європейський ун-т. — К. : Видавництво Європейського ун-ту, 2005. — 197с.
11. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси. Навчальний посібник / За заг. ред. Базилевича В.Д.- К.: Атіка, 2002.- 368 с.
12. Близнюк О.С., Губерська Н.Л., Музика О.А., Усенко Р.А. Місцеві фінанси в Україні: правове регулювання: навч. посібник / Академія муніципального управління; НДІ фінансового права. — К. : Дакор; КНТ, 2007. — 311с.
13. Бобирь О.І., Смирнов С.О. Фінансовий механізм системи пенсійного забезпечення: монографія / Дніпропетровський національний ун-т. — Д. : Наука і освіта, 2008. — 249с.
14. Брюховецька Н.Ю. Фінанси підприємств: навч. посібник / Донецький ун-т економіки та права. Кафедра фінансів. — Донецьк : ДонУЕП, 2006. — 215с.
15. Брюховецька Н.Ю., Коритько Т.Ю., Гаврікова А.В. Фінанси: навч. посіб. / Донецький ун-т економіки та права. — Донецьк : ДонУЕП, 2008. — 201 с.
16. Буднік М.М., Мартюшева Л.С., Сабліна Н.В. Фінансовий ринок: навч. посібник / Харківський національний економічний ун-т. — Х. : ХНЕУ, 2007. — 432с.
17. Вдовенко Л.О., Сушко Н.М., Фаюра Н.Д. Фінанси: навч.посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 152 с.
18. Венгер В. В. Фінанси: навч. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. В. Венгер. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 432 с.
19. Горбач Л.М., Каун О.Б. Ринок фінансових послуг: Навч. посібник. — К.: Кондор. —2006.
20. Крисноватий А.І., Десятник О.М., Стецюк В.М. Стратегічні орієнтири формування і реалізації фіскальної політики України: монографія. - Тернопіль: Вектор, 2012. - 356 с.
21. Пасічник Ю.В. Бюджетна система України та зарубіжних країн: Навч. посібн. — К.: Знання-Прес, 2002. — 495 с.
22. Финансы: Учебное пособие / Под ред. проф. А.М. Ковалевой. — 4-е изд. Перераб. и доп. - М.: Финансы и статистика, 2000.
23. Финансы: Учебник для вузов / Под ред. проф. Л.А.Дробозиной. — М.: ЮНИТИ, 2000.
24. Фінанси підприємств: Підручник / Керівник авт. Кол. І. Наук. Ред. проф. А.М. Поддєрьогін. 3-те вид., перероб. Та доп. — К.: КНЕУ, 2000.
25. Шуляк П.Н., Белетелова Н.П. Финансы: Учебное пособие (с применением структурно-логических схем по основным темам пособия). — М.: Издательский Дом «Дашков и К^о», 2000.
26. The General Report on the Activities of the European Union — 2011 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://europa.eu/generalreport/pdf/rg2011_en.pdf

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Антимонопольний комітет України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт .- Режим доступу: <http://www.amc.gov.ua>.
2. Верховна Рада Автономної Республіки Крим [Електронний ресурс]: веб-сайт.- Режим доступу: <http://www.rada.crimea.ua>.
3. Верховна Рада України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт.- Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
4. Головне контрольно-ревізійне управління України [Електронний ресурс]: офіційний сайт.- Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua>.
5. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт.-Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

6. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]: Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.

7. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. - Режим доступу: <http://me.kmu.gov.ua>.

8. Міністерство соціальної політики України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. - Режим доступу: <http://www.mlsp.gov.ua>.

9. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. - Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.

10. Національна академія державного управління при Президентові України [Електронний ресурс]: офіційний сайт. - Режим доступу: <http://www.academy.gov.ua>.

11. Національний банк України [Електронний ресурс]: офіційний сайт. - Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.

12. Президент України [Електронний ресурс]: офіційне Інтернет-представництво. - Режим доступу: <http://www.prezident.gov.ua>.

13. Пенсійний фонд України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. - Режим доступу: <http://www.pfu.gov.ua>.

Розробник _____

(підпис)

(С. І. Чимшит)

Гарант освітньої програми _____

(підпис)

(Г. В. Ползікова)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
фінансів, обліку та маркетингу
Протокол від «02»жовтня 2019року № 3 (186)